

دکتر پیروز ارجمند رئیس هیات مدیره انجمن موسیقی:

با واگذاری خانه‌شهر به استانداری مخالفیم

کارکرد فرهنگی و هنری خانه‌شهر باید حفظ شود ❁ شورای شهر از دیدگاه هنرمندان و کارشناسان استفاده کند

❁ اسما پورزنگی‌آبادی

شورای ششم شهر کرمان که از بدو کار، وعده مرمت خانه شهر را داده بود، پس از آنکه ثابت کرد این وعده توخالی بوده، در واپسین ماه‌های فعالیت خود قصد کرده تا این بنای ملی را به استانداری واگذار کند. خبر واگذاری خانه‌شهر را رئیس کمیسیون گردشگری شورا هفته گذشته به فرادای کرمان داد. محمدامین شمس‌توضیح داد که قصد دارند خانه‌شهر را بدهند و ساختمانی که قبلاً معاونت عمرانی استانداری در آن مستقر بود را بگیرند. او گفت که شورا با این بدهیستان موافق است.

دکتر پیروز ارجمند، نوازنده، آهنگساز، مدرس دانشگاه، رئیس هیات مدیره انجمن موسیقی استان کرمان و مدیرکل اسبق موسیقی وزارت ارشاد اما در گفت‌وگو با فرادای کرمان ضمن انتقاد از این رویکرد شورای شهر تصریح کرد: «جامعه هنری به خصوص اهالی موسیقی به‌طور جدی مخالف این واگذاری است و از طریق مختلف مخالفت خود را اعلام خواهیم کرد».

وی افزود: «فکر نمی‌کنم هیچ‌یک از شهروندان کرمانی موافق این باشند که خانه‌شهر به استانداری واگذار شود».

وی ادامه داد: «اعضای شورای شهر فراموش نکنند که نمایندگان مردم هستند و هر تصمیمی که می‌گیرند باید با رضایت مردم و در راستای تأمین منافع مردم باشد».

وی با بیان اینکه این بنا همچون نامش، خانه شهر و متعلق به مردم کرمان است نه دولت، اظهار کرد: «این خانه بخشی از هویت و حافظه شهر کرمان است و مردم نسبت به آن تعلق خاطر دارند و همان‌گونه که در دوره‌های اجاره تخریب این ساختمان را برای ساختن استانداری کرمان ندانند، اکنون نیز اجازه تغییر کاربری آن و واگذاری به دولت را نمی‌دهند».

وی در گفت‌وگو با فرادای کرمان با تأکید بر اینکه کارکرد فرهنگی خانه‌شهر باید حفظ شود، بیان کرد: «به‌جای اجرای تصمیم اشتباه واگذاری خانه‌شهر، شورا و شهرداری باید وظیفه خود را در برابر این بنای ارزشمند انجام دهند و آن را مرمت کرده و با کارکرد هنری در اختیار هنرمندان قرار دهند».

ارجمند ادامه داد: «هر تصمیمی به‌جز این، مورد اعتراض ما خواهد بود چون این بنا متعلق به هنرمندان و برای برگزاری رویدادهای فرهنگی و هنری، خصوصاً موسیقی است و به صورت امانت به شهرداری کرمان برای بهره‌برداری هنری سپرده شده است و شهرداری باید رسم امانتداری را حفظ کند».

مدیرکل اسبق موسیقی وزارت ارشاد در توضیح بیشتر در این باره گفت: «در تمام دنیا شهرداری‌ها متولی مدیریت کلیه امور شهر هستند و مسئولیت‌های متعددی در حوزه عمرانی، گردشگری و فرهنگی و هنری و حتی بسیاری از مسائل انتظامی و مذهبی شهر برعهده این نهاد عمومی است. در ایران، تا قبل از دوره مدیریت آقای کرباسچی در شهرداری تهران، فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی در شهرداری‌ها تعریف شده نبود. از زمان شهرداری ایشان بود که با تبدیل کشتارگاه تهران به فرهنگسرای بهمن این رویکرد آغاز شد و ادامه یافت و شهرداری به‌عنوان متولی بخشی از فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی و هنری شهر شد به گونه‌ای که مثلاً بودجه سالیانه سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران چند برابر بودجه کل وزارت ارشاد است».

وی یادآور شد: «البته ساختار بلدی در ایران با رویکرد هنری و فرهنگی شکل گرفت ولی به تدریج این فعالیت‌ها تا دوره شهرداری کرباسچی تعطیل شد. در اوایل دوره پهلوی اول، ارکستر سمفونیک تهران که به‌عنوان ارکستر بلدی شناخته می‌شد زیر نظر شهرداری بود و با تأسیس وزارت فرهنگ و هنر به تالار رودکی واگذار شد».

مجری سند جامع گردشگری استان کرمان افزود: «اصولاً قانون به وزارت ارشاد و نهادهای

دولتی اجازه فعالیت‌های اجرایی هنری که در تعارض منافع با بخش خصوصی است را نمی‌دهد و باید این فعالیت‌ها در نهادهای عمومی مثل شهرداری و انجمن‌های هنری و بخش خصوصی صورت بگیرد».

شروع دیر هنگام در کرمان

وی سپس توضیح داد: «در کرمان، این تفکر که شهرداری متولی برخی از مسائل حوزه فرهنگ و هنر باشد دیر هنگام رخ داده است. در زمانی که آقای جوشایی معاون فرهنگی اجتماعی شهرداری کرمان بودند، بودجه‌ای که در بدو ورود ایشان وجود داشت بسیار اندک بود. تقریباً از دوره مدیریت ایشان بود که رسمیت و جدیت در فعالیت‌های سازمان فرهنگی اجتماعی شهرداری آغاز شد و تاکنون ادامه پیدا کرده است».

این هنرمند موسیقی اضافه کرد: «هر چند بودجه سازمان فرهنگی اجتماعی شهرداری کرمان در مقایسه با شهرهایی مثل تهران و اصفهان و مشهد بسیار کم است و همین نشان‌دهنده عدم توجه شوراهای شهر کرمان در همه دوره‌ها به مقوله فرهنگ و هنر و ورزش و مسائل اجتماعی است».

شورا و فرهنگ در شهر

ارجمند بیان کرد: «در مجموع می‌توان گفت که در پنج، شش سال اخیر رویکرد در شهر کرمان تا حدودی تغییر و شهرداری به فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی گرایش پیدا کرده اما به نظر می‌رسد شورای شهر چشم‌انداز و مسیر دیگری را در این زمینه در پیش گرفته است، این رویکرد شورا تنها محدود به دوره فعلی نیست و در دوره شهرداری آقای عالم‌زاده و دکتر شعرفیاب نیز، با وجود علاقمندی شهرداران به فعالیت‌های هنری، شورای شهر چندان رغبت و علاقه‌مندی نسبت به فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی که از سوی شهرداری تعریف می‌شد نشان نمی‌داد».

دکتر ارجمند بیان کرد: «احتمالاً تصمیم واگذاری خانه‌شهر به‌عنوان یکی از ساختمان‌های فرهنگی مهم شهر به استانداری نیز خروجی چنین رویکردی در شورای شهر فعلی است».

میراث ناملموس خانه‌شهر

این آهنگساز سپس گفت: «این نوع نگاه به خانه‌شهر در حالی است که شنیدن نام آن بسیاری از خاطرات و رویدادها و ارزش‌ها را برای مردم کرمان تداعی می‌کند. در این تالار، رویدادها و کنسرت‌ها و جشنواره‌های متعدد و مهم فرهنگی و هنری برگزار شده و بخشی از حافظه تاریخی و فرهنگی شهر را در خود دارد».

وی با بیان اینکه قبل از انقلاب، خود من در کنسرت شجریان و پریسا در این تالار شرکت کردم، افزود: «در دهه‌های بعد از انقلاب جشنواره‌های متعدد از جمله جشنواره ملی موسیقی خلیج فارس و جشنواره ملی موسیقی نواحی در این تالار برگزار شده و هنرمندان بزرگی در آن اجرا داشته‌اند همچون، برنامه‌های مهمی با سخنرانی اساتید مطرح موسیقی ایران را در خانه‌شهر داشته‌ایم».

مدیرکل سابق موسیقی وزارت ارشاد تأکید کرد: «شهرداری‌ها باید چنین بناهایی را حفظ و به جای واگذاری آن به نهادی دیگر، طوری برنامه‌ریزی کنند که کارکرد فرهنگی آن حفظ و عموم شهروندان از آن استفاده کنند».

بی‌اعتنایی شهرداری به بنای ملی

ارجمند با تأکید بر اینکه خانه‌شهر از همان زمان شکل‌گیری و ساخت، کارکرد فرهنگی داشته است، گفت: «حالا این سوال مطرح می‌شود که آیا شهرداری کرمان توان بازسازی و واگذاری این بنا به جامعه فرهنگی و هنری کرمان را ندارد؟ پاسخ این است که حتماً دارد. این تالار سرپاست و امکان بازسازی دارد».

این هنرمند موسیقی افزود: «مسئله دوم

اینکه استانداری با تحویل خانه‌شهر چه برنامه‌ای برای آن دارد؟ آیا کارکرد فرهنگی و عمومی آن را حفظ خواهد کرد؟ پاسخ این است که حتماً استاندار چنین کاری نمی‌کند که آن را مرمت کند و به جامعه فرهنگی و هنری تحویل بدهد بلکه این ساختمان را برای استفاده و برگزاری مناسبات و رویدادهای رسمی و دولتی مورد بهره‌برداری قرار خواهند داد».

وی با تأکید بر اینکه مخالف واگذاری خانه‌شهر هستم، افزود: «اعتراض و انتقادی که بنده و اهالی فرهنگ و هنر و شهروندان داریم این است که شهرداری چرا این ساختمان را که به‌عنوان میراث ملی معاصر ثبت ملی شده و واجد ارزش‌های معماری نیز هست را مرمت نمی‌کند و آن را رها کرده و عملاً بلا استفاده مانده و اکنون هم با سلب مسئولیت، در پی واگذاری آن به استانداری است».

افزایش امنیت با کمک فرهنگ

با توجه به اینکه خانه‌شهر اکنون در یک سایت اداری جای گرفته و کاملاً چسبیده به ساختمان استانداری کرمان است، برخی معتقدند نمی‌توان کاربری غیراداری به آن داد چون محیط به گونه‌ای است که امکان آلوده شدن زیاد به دلایل امنیتی و ... وجود ندارد. این دلیل برای شما که طرفدار این هستید که خانه‌شهر کاربری فرهنگی داشته باشد قانع‌کننده است؟

ارجمند در پاسخ به این پرسش فرادای کرمان گفت: «بسیاری از مدیران به‌جای اینکه به دنبال حل مسئله باشند و برای تصمیم‌گیری از نظر کارشناسان و نخبگان استفاده کنند یا به دنبال حل مسئله براساس نظر شخصی خود هستند یا تلاش می‌کنند صورت مسئله را پاک کنند».

وی افزود: «شهرداری و استانداری نمی‌توانند به بهانه اینکه این ساختمان در کنار مکان‌هایی اداری است امکان استفاده عموم از آن را سلب کنند و کاربری آن را تغییر دهند».

وی با طرح این سوال که مگر محیط فرهنگ و هنر عرصه ناامنی است؟ اظهار کرد: «وقتی یک محیط به فضای فرهنگی تبدیل می‌شود امنیت آن چندین برابر می‌شود. در قلب ساختمان وزارت کشور که جزو امنیتی‌ترین اماکن است، سالن کنسرتی است که سه هزار نفر ظرفیت دارد و هر ماه ده‌ها شب، برنامه کنسرت در آن برگزار می‌شود».

وی با بیان اینکه برخی به بهانه اینکه پارکینگ

در کنار خانه‌شهر وجود ندارد استفاده عمومی آن را منتفی می‌دانند، گفت: «فضایی مثل تالار وحدت تهران را در نظر بگیرید. این تالار یک

و بازسازی تالارهای موسیقی ضوابط و شرایطی خاص دارد طرح مرمت آن هم باید حتماً با نظر کارشناسان این حوزه باشد».

وی افزود: «بخش اداری طبقه اول خانه‌شهر می‌تواند در اختیار خانه‌هنرمندان و انجمن‌های هنری قرار گیرد».

پهنه فرهنگی خواجوی کرمانی

این مدرس دانشگاه تهران با ارائه پیشنهادی مبنی بر شکل‌گیری پهنه فرهنگی خواجوی کرمانی در محدوده اطراف خانه‌شهر ادامه داد: «با توجه به اینکه در شهرهای بزرگ دنیا، منطقه‌های مشخص می‌کنند و تمرکز سالن‌های کنسرت و سینما و تئاتر و گالری‌ها و موزه‌ها و کافه‌ها و کتابخانه‌ها در این مناطق هستند، در کرمان هم می‌توان از این تجربه استفاده کرد».

وی توضیح داد: «روبه‌روی خانه‌شهر و در زیرزمین ساختمان شهرداری کرمان یک گالری وجود دارد، سینما شهر تماشا نیز در چند قدمی بنای خانه‌شهر است. حسینیه تاراله و موزه دفاع مقدس را هم در این محدوده داریم. همچنین، در نزدیکی خانه‌شهر، ساختمان سابق کاخ جوانان و کانون فرهنگی و هنری فعلی واقع شده که حدود ۶۰ سال قدمت دارد. چند قدم آن‌طرف‌تر، یخدان تاریخی مویدی را داریم. پس از آن، به خانه تاریخی اشیدری و کتابخانه ملی که دو بنای بسیار ارزشمند تاریخی هستند می‌رسیم. کتابخانه میمند و مجموعه فرهنگی و هنری کانون پرورش فکری را هم در باغ ملی داریم. حدفاصل چهارراه پهلوساب‌آباد تا باغ ملی، مجموعه کانون هنر کرمان و تئاتر شهر، موزه هرندی، موزه هنرهای معاصر صنعتی؛ به‌عنوان دومین موزه گرانیفیمت و ارزشمند هنرهای معاصر ایران با گنجینه بزرگی از آثار هنرمندان ایران و جهان واقع شده است. مجموعه فرهنگی صنعتی، سینماهای مهتاب و آسیا و چندین کتابفروشی نیز در این محدوده وجود دارد. بخشی از محدوده بافت تاریخی شهر کرمان نیز در همین منطقه است».

وی تصریح کرد: «این شرایط برای اینکه این محدوده به پهنه فرهنگی شهر تبدیل شود بسیار مناسب است».

ارجمند افزود: «شهرداری کرمان به‌جای پاک کردن صورت مسئله و واگذاری خانه‌شهر به استانداری، طرحی برای کل این محدوده، تهیه و تصویب کند و پهنه فرهنگی شهر که می‌تواند نام خواجه را داشته باشد در آن ایجاد کند».

وی بیان کرد: «این، مشابه آن اقدامی است که ما در دهه ۹۰ خورشیدی در اطراف تالار وحدت تهران انجام دادیم که اکنون به‌عنوان پهنه رودکی به مرکزی برای برگزاری برنامه‌های متعدد فرهنگی و هنری تبدیل شده است».

این آهنگساز اذعان کرد: «شهرداری با آزادسازی فضاهای دیگر، می‌تواند پهنه فرهنگی هنری خواجوی کرمانی را در این محدوده ایجاد کند و ارزش‌های فرهنگی را در یک منطقه جمع و از پراکنش آن‌ها جلوگیری کند».

ارجمند تأکید کرد: «این‌که بعضی از اماکن اداری در همین منطقه باشند می‌تواند مزیت آن باشد نه تهدید».

رئیس هیات مدیره انجمن موسیقی کرمان گفت: «فعالیت‌های فرهنگی و هنری در افزایش امنیت و ارتقای کیفیت فضای شهری در این محدوده از کرمان بسیار مؤثر است و انتظار می‌رود شورای شهر کرمان به جای تصمیمات شتابزده و کارشناسی نشده، از دیدگاه‌ها و نظرات هنرمندان و کارشناسان در این موارد استفاده کند، کاری که تاکنون انجام نداده است».

وی باری دیگر تأکید کرد: «طبیعی است در صورت واگذاری خانه‌شهر به استانداری کرمان عملاً کارکرد آن تغییر می‌کند و نام نیکی از این دوره شورای شهر و شهرداری کرمان به جا نمی‌ماند».